

SCOAP3-projekti ja FinELib-konsortio

Arja Tuuliniemi

Kirjastoverkkopalvelut/FinELib

SCOAP3-projektin tausta ja tavoite

- Maailmanlaajuinen hanke, jolla luodaan laaja näkyvyys korkeaenergiafysiikan (high energy physics, HEP) tuloksiin tekemällä alan ydinlehdistä Open Access-julkaisuja
- Hanketta hallinnoi CERN, joka on valmistellut hanketta kansainvälisen yhteisön ja työryhmän tuella useamman vuoden ajan
- Syntynyt tiedeyhteisön toiveesta
  - HEP-yhteisö on jakanut tutkimustuloksiaan jo pitkään ArXiv-julkaisuarkistossa, mutta myös alan lehdet, jossa artikkelit julkaistaan, haluttiin OA-muotoon.
- Ideana myös poistaa tilausmaksuihin ja kirjoittajamaksuihin liittyviä esteitä ja byrokratiaa (säästää hallinnollisia kuluja)

SCOAP3 toiminta

- 6 HEP-alan tilauslehteä siirtyy Open Access-malliin
  - Kustantajat: Elsevier, Springer ja IOP
- Lisäksi mukana 4 jo Open Access-mallissa toiminutta lehteä
- Lista lehdistä: <http://scoap3.org/scoap3journals>
- Näistä lehdistä ei 2014-2016 makseta
  - Tilausmaksuja
  - Kirjoittajamaksuja
- Kustantajat saavat jatkossa artikkeliperusteisen keskitetyn maksun

SCOAP3 rahoitus

- Maakohtainen jäsenmaksu, joka perustuu HEP-julkaisemisen määrään
  - Kansalliset yhteystahot keräävät ja maksavat CERNille
  - CERN maksaa kustantajille artikkeleista
- Jäsenmaksu pyritään kattamaan tilausmaksuvähennyksillä
  - Mikäli lehdet mukana isoissa lehtipaketeissa, määritelty tilausmaksuhyvitysmäärä paketista tilaajaorganisaatiolle
  - Suomessa jäsenmaksu pystytään kattamaan tilausmaksuvähennyksillä, joissain maissa ei
- Suomessa kansallisena yhteystahona toimii FinELib ja projektiin osallistuvat HEP-tutkimusta julkaisseet yliopistot (7 kpl)

Projektin vahvuudet ja haasteet

- Vahvuudet:
  - Laaja, kansainvälinen yhteisö mukana
  - HEP-yhteisö haluaa jakaa tietoa avoimesti
  - Uudenlainen OA-malli
- Haasteet:
  - Laaja, kansainvälinen yhteisö mukana – erilaisia käsityksiä toteutustavasta
  - Tilausmaksuhyvitysten määrittely kustantajien kanssa ei ongelmattonta
  - APS jätti projektin kesällä 2013 – kaksi tärkeää HEP-lehteä jäi pois
  - Rahoituksen kerääminen monimutkainen ja – vaiheinen tehtävä

Tilanne helmikuussa 2014

- Projektin päätösasiakirja valmis ja 17 maata on allekirjoittanut sen
  - Suomen edustajana Kansalliskirjasto/FinELib
- Ensimmäiset artikkelit julkaistu Open Access-muodossa tammikuussa 2014
  - Mukana myös suomalaisia kirjoittajia
  - Lista artikkeleista: <http://scoap3.org/first-articles>
  - Jatkossa artikkelit kerätään SCOAP3 repositoryyn

Kiitos

Arja Tuuliniemi

[arja.tuuliniemi\(at\)helsinki.fi](mailto:arja.tuuliniemi(at)helsinki.fi)

[Finelib\(at\)helsinki.fi](mailto:Finelib(at)helsinki.fi)